

Fietsen in Groningen 2021

Hanneke van der Hoef

September 2021

Inge de Vries

www.oisgroningen.nl

BASIS VOOR BELEID

Inhoud

Inhoud	1
Samenvatting	2
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek	3
1.2 Opzet van het onderzoek	3
2. Fietsen in Groningen 2021	4
2.1 Respons en achtergrond	4
2.2 Vervoermiddel en fietsfrequentie.....	4
2.3 Fietsenstallingen in Groningen.....	6
2.4 Vertrouwen en fietsdiefstal	7
2.5 Tevredenheid over fietsen in Groningen	7
2.6 Bekendheid logo's Groningen Fietsstad en 050-Fietsstad	9
2.7 Algemene opmerkingen.....	9
Colofon	10

Samenvatting

De gemeente Groningen heeft Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) gevraagd het Inwonerspanel te benaderen over fietsen in Groningen. Dit onderzoek wordt sinds 2015 jaarlijks gehouden, met uitzondering van 2020 in verband met de coronapandemie. In de enquête wordt gevraagd naar de tevredenheid over de fietspaden, de fietsenstallingen en de verkeersveiligheid in de gemeente. Ruim 7.000 inwoners vulden de enquête in.

Bijna een kwart van de respondenten gebruikt de e-bike het vaakst

Dit jaar is voor het eerst gevraagd welk vervoermiddel men het vaakst gebruikt op het fietspad. Ruim 70% van de respondenten geeft aan de fiets (o.a. stadsfiets, racefiets, ligfiets en bakfiets) het vaakst te gebruiken. Verder is de e-bike erg populair: bijna een kwart van de respondenten geeft aan de e-bike het vaakst te gebruiken. Met name onder 65-plussers is de e-bike populair.

Fiets nog altijd het belangrijkste vervoermiddel in de gemeente

Ruim 90% van de respondenten vindt de fiets het belangrijkste vervoermiddel in de gemeente Groningen. De fiets wordt het meest gebruikt om boodschappen te doen of te winkelen; driekwart van de respondenten geeft aan de fiets hiervoor minstens één keer per week te gebruiken. Bijna 60% van de respondenten fietst minstens één keer per week naar werk of studie. Dit is aanzienlijke daling ten opzichte van 2019 (-10%).

Tweederde is minder gaan fietsen vanwege corona

Over het algemeen fietsen respondenten minder door de coronapandemie. Ruim een kwart van de respondenten geeft aan minder te fietsen vanwege thuiswerken. Ook de sluiting van de horeca heeft geleid tot een afname van het aantal fietsritten. Verder stapte men minder vaak op de fiets voor een bezoek aan vrienden of familie. Daartegenover geeft bijna een kwart van de

respondenten aan juist meer te zijn gaan fietsen ter bevordering van de gezondheid. Ook is men meer gaan fietsen ter vanging van andere activiteiten of ter vervanging van het openbaar vervoer. Ruim eenderde van de respondenten geeft aan niet meer of minder te fietsen door corona.

Sterke verbetering beoordeling bewaakte fietsenstallingen

In vergelijking met 2019 worden de fietsenstallingen op alle punten veel beter beoordeeld. Dit komt met name door de goede beoordeling van de nieuwe bewaakte fietsenstalling bij de Nieuwe Markt/Forum. De overall beoordeling voor de fietsenstalling bij de Nieuwe Markt/Forum is 8,0.

Minder fietsdiefstal en meer vertrouwen in veilig stallen bij eigen woning

Zo'n 6% van de respondenten heeft het afgelopen jaar te maken gehad met fietsdiefstal. Dit percentage is flink gedaald; in 2019 was het nog 11%. In lijn hiermee zien we een stijging in het vertrouwen om de fiets ergens te stallen. Respondenten hebben vooral het gevoel dat hun fiets veilig staat bij de eigen woning of in de dorpen. Deze scores zijn licht gestegen ten opzichte van 2019.

Algemene tevredenheid fietsen

Ook dit jaar is weer aan de respondenten gevraagd hoe tevreden ze over het algemeen zijn over fietsen in Groningen. Dit jaar geven de respondenten gemiddeld een 7,1. Dit cijfer is gelijk aan de vorige meting in 2019.

Minder bekendheid Groningen-Fietsstadlogo

Ten opzichte van 2019 is de bekendheid met het logo van Groningen Fietsstad gehalveerd. Ook de bekendheid met beide logo's (Groningen Fietsstad en 050-Fietsstad) is gedaald. Opvallend is dat de bekendheid met alleen het logo van 050-Fietsstad juist is toegenomen. Hierbij dient rekening te worden gehouden met een wijziging t.o.v. 2019. Dit jaar is er een afbeelding van het logo toegevoegd aan de vraag.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek

De gemeente Groningen heeft Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) ook dit jaar weer gevraagd het Inwonerspanel te benaderen over fietsen in Groningen. Dit onderzoek wordt sinds 2015 jaarlijks gehouden, met uitzondering van 2020 in verband met de coronapandemie. In de enquête wordt gevraagd naar de tevredenheid over de fietspaden, de fietsenstallingen en de verkeersveiligheid in de gemeente.

In de gemeentelijke fietsstrategie wordt ingezet op innovaties, experimenten en slimme en gezonde oplossingen. De gemeente Groningen wil monitoren hoe inwoners de fietsstrategie en de uitwerking daarvan ervaren. Dit jaar is het de zesde keer dat er een fietsenquête wordt gehouden. Na de herindeling met de gemeenten Haren en Ten Boer worden de inwoners van die voormalige gemeenten ook meegenomen in het onderzoek. Vanwege die samenvoeging heet het Stadspanel nu Inwonerspanel Groningen Gehoord.

Het onderzoek geeft een beeld van de tevredenheid van de panelleden van Inwonerspanel Groningen Gehoord over de fietspaden, fietsenstallingen en de verkeersveiligheid in de gemeente. Hoe wordt fietsen in Groningen ervaren? Wat gaat goed? En wat kan beter?

1.2 Opzet van het onderzoek

We hebben de enquête voorgelegd aan het Inwonerspanel en het Jongerenpanel 'Groningen Gehoord'. Beide panels bestaan uit een grote groep inwoners van de gemeente Groningen die hun e-mailadres hebben gegeven om mee te werken aan internetonderzoek van Onderzoek, Informatie en Statistiek Groningen. Momenteel telt het Inwonerspanel ruim 13.000 leden. Het Jongerenpanel bestaat op dit moment uit ruim 700 jongeren van 12 tot 23 jaar. We hebben alle leden uitgenodigd om de enquête in te vullen. Hiernaast zijn mensen via nieuwsbrieven, Instagram en Twitter uitgenodigd om de open enquête in te vullen. Deze open enquête kon door iedereen worden ingevuld. Zo konden ook mensen die niet in Groningen wonen, maar wel in Groningen fietsen, meedoen.

Met ruim 13.000 leden, in alle leeftijdsgroepen vanuit de hele gemeente, geeft het Inwonerspanel een adequaat beeld van de mening van inwoners van de stad. Wel moet worden opgemerkt dat voor het Inwonerspanel geen aselechte steekproef van alle bewoners is getrokken. Elke inwoner kan lid worden van het Inwonerspanel. Het gevolg is dat sommige groepen inwoners zijn oververtegenwoordigd en anderen ondervertegenwoordigd. Dit neemt niet weg dat het Inwonerspanel een zeer bruikbaar instrument is om in korte tijd de mening van een aanzienlijke groep inwoners van de gemeente Groningen te peilen.

2. Fietsen in Groningen 2021

2.1 Respons en achtergrond

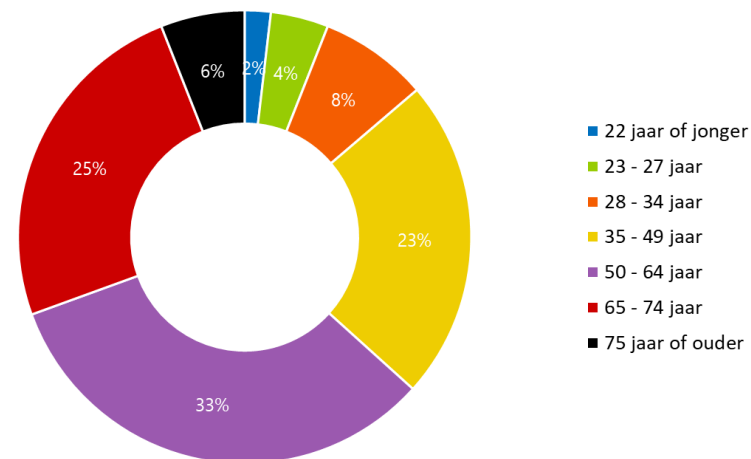
In totaal hebben 6.924 leden van het Inwonerspanel en 154 leden van het Jongerenpanel de vragenlijst ingevuld. Het responspercentage ligt daarmee op 52%. De open enquête, voor inwoners die geen lid zijn van het Inwonerspanel, is door 541 personen ingevuld. In totaal hebben 7.619 respondenten de enquête (deels) ingevuld. Niet alle respondenten hebben alle vragen beantwoord. Vandaar dat het aantal respondenten per vraag kan verschillen. In de rapportage zijn beide groepen, de panelleden en de respondenten van de open enquête, samengevoegd.

Wat betreft geslacht zien we een vrijwel gelijke verdeling tussen mannen en vrouwen (51% vs. 49%).

Figuur 1 toont de verdeling van respondenten naar leeftijd. Hierbij valt op dat er relatief veel oudere respondenten zijn. Bijna tweederde is 50 jaar of ouder. Slechts 2% van de respondenten is 22 jaar of jonger. Er is sprake van een oververtegenwoordiging van de oudere leeftijdsgroepen.

In totaal heeft ongeveer de helft van de respondenten zijn of haar postcode opgegeven. Deze postcodes worden gebruikt om een onderverdeling te kunnen maken van de resultaten naar gebiedsdeel. Van de respondenten van wie de postcode bekend is, woont ongeveer de helft binnen de ring. Daarnaast woont 39% buiten de ring en woont 11% in de dorpen (Haren en Ten Boer). Bijna 30% woont in gebiedsdeel Zuid (o.a. Rivierenbuurt, Helpman en De Wijert).

Figuur 1. Verdeling respondenten naar leeftijd

2.2 Vervoermiddel en fietsfrequentie

Bijna alle respondenten geven aan weleens in Groningen te fietsen (97%). Daarnaast geeft bijna driekwart aan ook weleens in een andere gemeente dan Groningen te fietsen.

Dit jaar is voor het eerst gevraagd welk vervoermiddel men het vaakst gebruikt op het fietspad. Ruim 70% van de respondenten geeft aan de fiets (o.a. stadsfiets, racefiets, ligfiets en bakfiets) het vaakst te gebruiken. Verder is de e-bike erg populair: bijna een kwart van de respondenten geeft aan de e-bike het vaakst te gebruiken. Het gebruik van een e-bike neemt toe naarmate respondenten ouder zijn: zo'n 5% van de jongeren tot en met 27 jaar gebruikt het vaakst een e-bike op het fietspad. Van de 65-plussers gebruikt ruim een

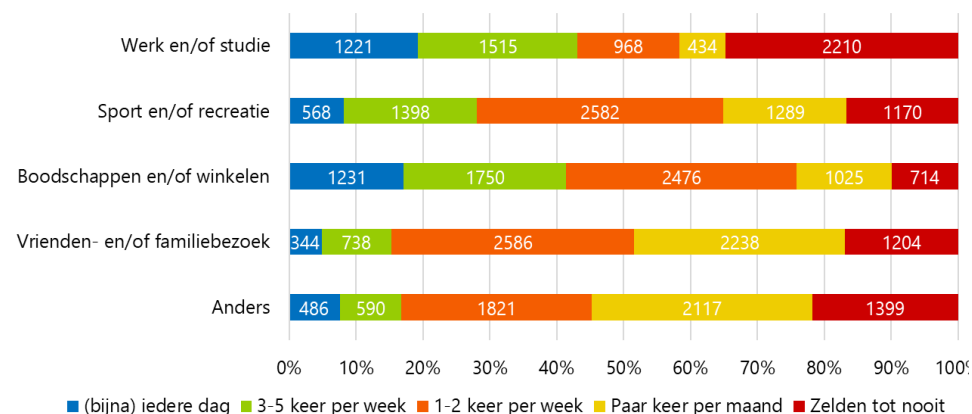
derde (35%) het vaakst een e-bike. Daarnaast gebruikt 1% een snorfiets, bromfiets of speed-pedelec het vaakst. Tot slot heeft 3% de categorie 'anders' gekozen. Gegeven antwoorden zijn in dat geval: scootmobiel, (elektrische) driewiel ligfiets, tandem, de benenwagen, skateboard, auto, enzovoort.

Vervolgens hebben we gevraagd hoe vaak en met welke bestemming men op de fietst stapt (Figuur 2). De fiets wordt door de respondenten het meest gebruikt om boodschappen te doen of te winkelen; driekwart geeft aan de fiets hiervoor minstens één keer per week te gebruiken.

Bijna 60% van de respondenten fietst minstens één keer per week naar werk of studie. Dit is aanzienlijke daling ten opzichte van 2019 (-10%). Bijna 20% van de respondenten fietst (bijna) iedere dag naar werk of studie. Ook hier zien we een flinke daling (-13%). Het thuiswerken door corona speelt hierbij een belangrijke rol.

Bijna tweederde van de respondenten stapt wekelijks op de fiets voor sport of recreatieve doeleinden. Dit percentage is vergelijkbaar met 2019.

Figuur 2. Verdeling frequentie fietsen naar bestemming

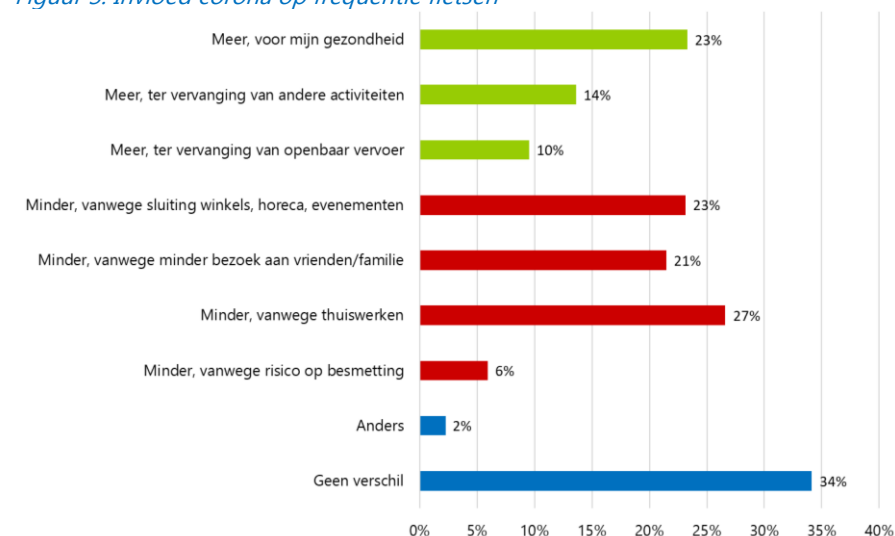

Aan de respondenten is gevraagd of zij door corona meer, minder of hetzelfde fietsen ten opzichte van daarvoor (Figuur 3). Hierbij konden de respondenten meerdere antwoorden kiezen. Het kan zo zijn dat men vanwege de ene reden *minder* is gaan fietsen (bijvoorbeeld naar werk of studie) en vanwege de andere reden *meer* (bijvoorbeeld voor de gezondheid). De percentages tellen daardoor niet op tot 100%.

Over het algemeen fietsen respondenten minder door de coronapandemie: 62% van het totaal aantal gekozen antwoordopties geeft aan dat men minder is gaan fietsen. Ruim een kwart van de respondenten geeft aan minder te fietsen vanwege thuiswerken. Ook de sluiting van de horeca heeft geleid tot een afname van het aantal fietsritten. Daartegenover geeft 23% aan meer te zijn gaan fietsen ter bevordering van de gezondheid. Ruim eenderde geeft aan niet meer of minder te fietsen door corona.

Bij de optie 'anders' geven ruim 50 mensen aan minder te fietsen, omdat ze meer zijn gaan wandelen sinds corona.

Figuur 3. Invloed corona op frequentie fietsen

2.3 Fietsenstallingen in Groningen

In dit onderzoek is gevraagd naar de tevredenheid over de bewaakte fietsenstallingen in Groningen. Anders dan in voorgaande jaren, hebben we de vragen toegespitst op specifieke fietsenstallingen. Eerst is gevraagd van welke fietsenstalling men wel eens gebruik maakt. Vervolgens is de tevredenheid over die fietsenstalling bevraagd.

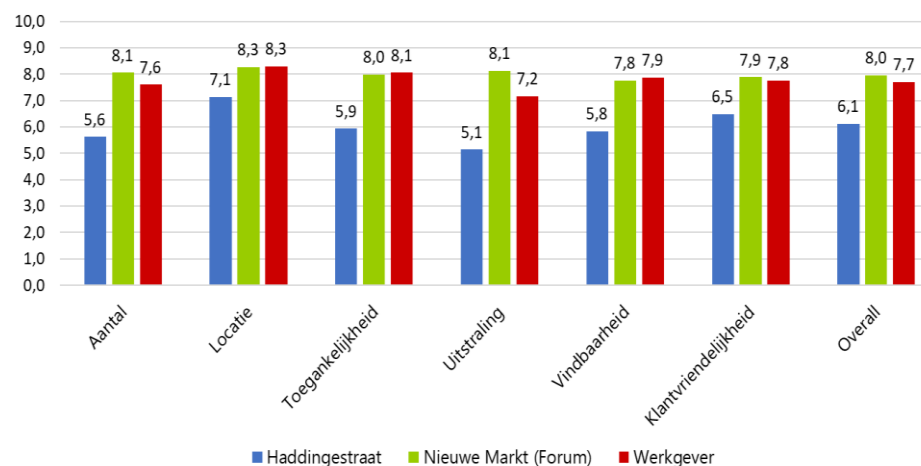
Ongeveer de helft van de respondenten maakt wel eens gebruik van een bewaakte fietsenstalling in de binnenstad. Daarbij is de fietsenstalling bij de Nieuwe Markt (het Forum) het meest populair: 44% van de respondenten maakt daar wel eens gebruik van. Andere gekozen opties zijn: bij de Haddingestraat (4%) en van de werkgever (8%).

In vergelijking met 2019 worden de fietsenstallingen op alle punten veel beter beoordeeld (Tabel 1). Dit komt met name door de goede beoordeling van de bewaakte fietsenstalling bij de Nieuwe Markt/Forum (Figuur 4). Deze nieuwe fietsenstalling scoort goed op alle punten. De overall beoordeling voor de fietsenstalling bij de Nieuwe Markt/Forum is 8,0. Ook de fietsenstallingen van de werkgevers worden positief beoordeeld. De fietsenstalling bij de Haddingestraat scoort beduidend lager.

Tabel 1. *Tevredenheid bewaakte fietsenstallingen in de binnenstad, 2015 – 2021*

Stallingen	Gemiddelden			
	2015	2017	2019	2021
Aantal stallingen	5,6	6,0	6,0	7,8
Locatie	6,0	6,3	6,5	8,2
Toegankelijkheid			6,4	7,9
Uitstraling			5,7	7,8
Vindbaarheid	5,5	5,9	5,6	7,7
Klantvriendelijkheid toezichthouder(s)			6,7	7,8
Overall beoordeling				7,8

Figuur 4. *Tevredenheid verschillende fietsenstallingen*

Vervolgens is gevraagd of respondenten toezicht bij de bewaakte fietsenstallingen belangrijk vinden. Ruim de helft (57%) vindt dit erg belangrijk, ruim eenderde (36%) vindt het een beetje belangrijk en 6% vindt toezicht niet belangrijk. De respondenten uit de dorpen vinden toezicht bij de fietsenstallingen belangrijker dan de Stadgers. Verder valt op dat jongeren toezicht minder belangrijk vinden dan ouderen: 34% van de 28- tot 34-jarigen vindt toezicht erg belangrijk, terwijl 68% van de 65- tot 74-jarigen dit erg belangrijk vindt.

2.4 Vertrouwen en fietsdiefstal

Waar staat de fiets het veiligst? Bij deze vraag kon men per gevraagde locatie een cijfer geven van 1 (zeer slecht) tot 10 (zeer goed). Respondenten hebben vooral het gevoel dat hun fiets veilig staat bij de eigen woning of in de dorpen (Tabel 2). Deze scores zijn iets gestegen ten opzichte van 2019. Het vertrouwen bij de eigen woning is met 0,3 toegenomen.

Het vertrouwen om de fiets veilig bij de eigen woning te stallen is het grootst bij dorpelingen (8,9), gevolgd door inwoners buiten de ring (8,4) en tot slot inwoners binnen de ring (7,2). Dorpelingen hebben daarentegen het minste vertrouwen in het veilig stallen van hun fiets in de binnenstad (4,8), terwijl dit vertrouwen bij inwoners binnen de ring hoger ligt (5,6).

Tabel 2. Vertrouwen veiligheid fiets per locatie

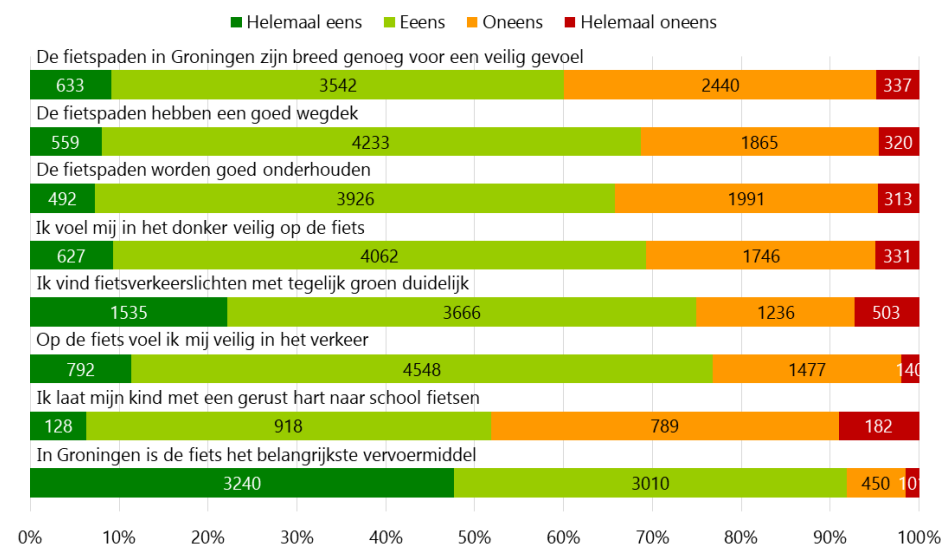
Veiligheid fiets	2016	2017	2018	2019	2021
In de binnenstad	4,6	5,1	5,8	5,3	5,4
In de woonwijken	5,6	6,0	6,4	6,2	6,2
Bij de eigen woning	7,0	7,1	7,6	7,5	7,8
Bij de treinstations	5,1	5,6	6,0	5,5	5,7
In de dorpen				7,6	7,7

Van de respondenten heeft 6% het afgelopen jaar te maken gehad met fietsdiefstal. Dit is een flinke daling ten opzichte van de vorige meting in 2019 (-5%). In totaal geeft 5% van de respondenten aan dat er in het afgelopen jaar één fiets is gestolen. Daarnaast geeft 1% aan dat meerdere fietsen van hen gestolen zijn. In totaal geeft 94% van de respondenten aan dat er in het afgelopen jaar geen fiets van hen is gestolen. Met name respondenten uit Centrum en Zuid geven vaker aan dat hun fiets is gestolen. Daartegenover liggen de percentages lager bij respondenten uit de dorpen en gebiedsdeel Oost.

2.5 Tevredenheid over fietsen in Groningen

Aan de respondenten is een aantal stellingen voorgelegd over fietsen in Groningen (Figuur 5). Ruim 90% van alle respondenten vindt de fiets het belangrijkste vervoermiddel in de gemeente Groningen. Verder vindt 60 procent van de respondenten de fietspaden breed genoeg. Ruim tweederde is van mening dat de fietspaden een goed wegdek hebben en dat de fietspaden goed worden onderhouden. Bijna 70% voelt zich in het donker veilig op de fiets. Driekwart van de respondenten vindt verkeerslichten met tegelijk groen duidelijk. Iets meer dan de helft van de respondenten laat zijn of haar kind met een gerust hart naar school fietsen. De percentages zijn vergelijkbaar met de vorige meting uit 2019.

Figuur 5. Oordeel over veiligheid op de fiets

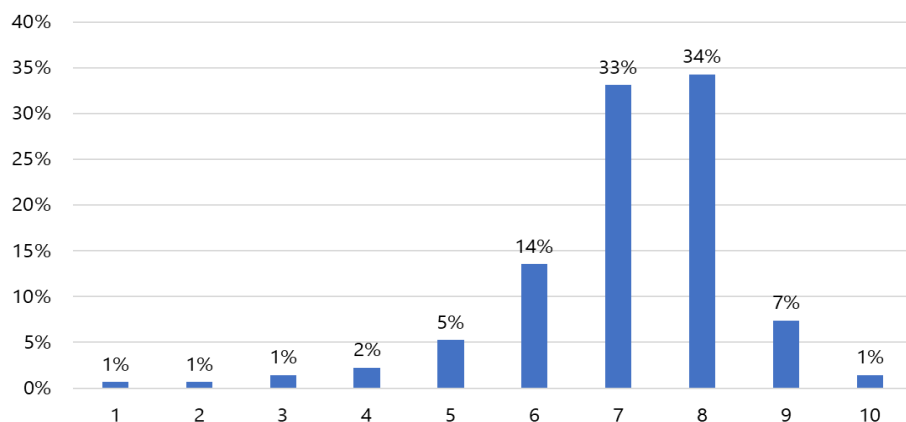

Ook dit jaar is aan de respondenten jaar gevraagd hoe tevreden ze zijn over fietsen in Groningen. Dit jaar geven de respondenten gemiddeld een 7,1. Dat cijfer is gelijk aan de laatste meting in 2019. De waardering is al jaren redelijk onveranderd rond een 7. Respondenten woonachtig in Haren geven relatief de laagste beoordeling (6,8), terwijl respondenten woonachtig in gebiedsdeel West de hoogste beoordeling geven (7,3). Verder valt op dat ouderen minder tevreden zijn dan jongeren. De jongste leeftijdsgroep (tot en met 22 jaar) geeft gemiddeld een 7,6 terwijl de oudste leeftijdsgroep (75 jaar of ouder) gemiddeld een 6,7 geeft.

Tabel 3. Tevredenheid fietsen, 2015 - 2021

Jaar	Gemiddelde	N
2015	6,9	3.649
2016	7	4.655
2017	7,2	4.553
2018	7,3	3.724
2019	7,1	5.863
2021	7,1	7.035

Figuur 6. Tevredenheid (rapportcijfer) fietsen in Groningen

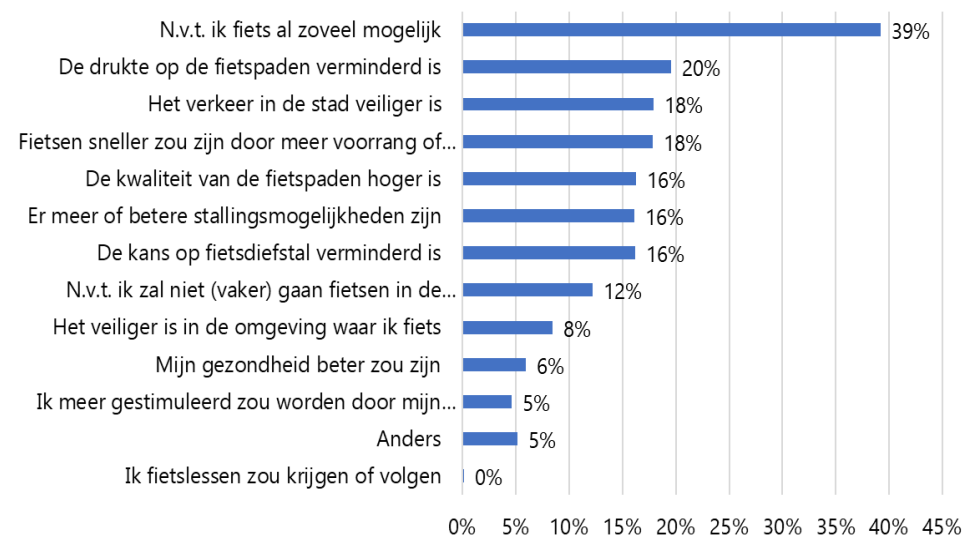
Vervolgens is aan de respondenten gevraagd wat ertoe kan bijdragen dat ze (nog) vaker de fiets pakken (Figuur 7). Bijna 40% van de respondenten geeft aan al zo veel mogelijk te fietsen. Dit is beduidend lager dan in 2019, toen ruim de helft (51%) van de respondenten voor deze antwoordoptie koos.

De meest gekozen redenen die ertoe kunnen bijdragen dat respondenten meer gaan fietsen zijn, wanneer ...:

- ... de drukte op de fietspaden verminderd is (20%);
- ... het verkeer in de stad veiliger is (18%);
- ... fietsen sneller is door meer voorrang of minder wachttijden (18%).

Het valt op dat de kans op fietsdiefstal in 2019 vaker genoemd werd dan nu. Dit komt overeen met de lagere percentages gestolen fietsen, zoals gerapporteerd in paragraaf 2.4.

Figuur 7. Ik zou vaker de fiets pakken wanneer ...

Noot. Meerdere antwoorden mogelijk. De percentages tellen daarom niet op tot 100%

2.6 Bekendheid logo's Groningen Fietsstad en 050-Fietsstad

Vervolgens is gevraagd aan de respondenten of zij bekend zijn met het logo van Groningen Fietsstad en/of 050-Fietsstad (Figuur 8). Van de respondenten kent 19% beide logo's, Zo'n 6% zegt alleen bekend te zijn met het logo van Groningen Fietsstad en 30% kent alleen het logo van 050-Fietsstad. In totaal kent 45% beide logo's niet.

Figuur 8. Logo Groningen Fietsstad (links) en 050-Fietsstad (rechts)

Tabel 4. Bekendheid met logo's Groningen Fietsstad en/of 050-Fietsstad

Bekend	2019	2021
Ja, met beide	30%	19%
Ja, alleen met Groningen Fietsstad	12%	6%
Ja, alleen met 050-Fietsstad	17%	30%
Nee, beide zijn mij niet bekend	41%	45%

Ten opzichte van 2019 is de bekendheid met het logo van Groningen Fietsstad gehalveerd. Opvallend is dat de bekendheid met alleen het 050-Fietsstad-logo juist is toegenomen. Een verklaring hiervoor kan zijn dat een foto van dit logo op een verkeerslicht (Figuur 8, rechts) is toegevoegd aan de enquête. In de enquête van 2019 was er alleen een afbeelding van het Groningen Fietsstadlogo te zien bij de vraag. Wellicht heeft de toevoeging respondenten geholpen om het logo te herkennen en daardoor de vraag anders in te vullen.

De volgende meting (2022) zal moeten uitwijzen in welke mate de toegenomen bekendheid van het 050-Fietsstad logo is toe te schrijven aan deze toevoeging.

Van de respondenten uit de dorpen is 60% niet bekend met beide logo's. Van de respondenten uit de stad Groningen is dat 43%. Relatief veel oudere respondenten zijn bekend met het logo van Groningen Fietstad. Onder jongeren ligt de bekendheid met dit logo juist erg laag (3%). Het logo van 050-Fietsstad is het meest bekend onder de 35- tot 49-jarigen (37%).

2.7 Algemene opmerkingen

Aan het einde van de enquête is er aan de respondenten ruimte geboden voor het plaatsen van opmerkingen naar aanleiding van deze enquête. Alle antwoorden zijn in een apart document aan de opdrachtgever verstrekt. Een woordwolk van vaak genoemde aandachtspunten is weergegeven in Figuur 9.

Figuur 9. Woordwolk algemene opmerkingen

Colofon

Fietsen in Groningen 2021

Auteurs:

Hanneke van der Hoef
Inge de Vries

Opdrachtgever:

Gemeente Groningen

Fotografie:

Gemeente Groningen

Uitgave:

Onderzoek, Informatie en Statistiek Groningen

onderzoek
informatie
statistiek
 groningen

T (050) 367 56 30
E info@oisgroningen.nl
I www.oisgroningen.nl
 @basisvoorbeleid

BASIS VOOR BELEID